

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
Att: Katrin Lervik

Dato: 31. oktober 2022
Vår ref: HKH

Hemsil 3 kraftverk. Avsluttende konsesjonsbehandling

Bakgrunn

NVE førte E-CO Energi AS sin søknad om prosjektet Hemsil 3 fram til ferdig innstilling 18. desember 2014. Innstillingen var basert på konsesjonssøknad fra 21. januar 2013 med konsekvensutredninger, høringsprosess i 2013, og NVE-befaring 15. oktober 2013. Saken ble sendt over til Olje- og energidepartementet, som gjennomførte sluttbefaring 9. juni 2015.

E-CO Energi AS ba om at saksbehandlingen kunne avsluttes 15. november 2017. I Olje- og energidepartementets brev av 20. september 2016 åpnes det for å åpne for konsesjonsbehandling igjen dersom søker opplyser at det er aktuelt med utbygging dersom det fattes vedtak om konsesjon.

Etter den tid behandlet NVE Hemsilreguleringen, hvor kraftverket Hemsil 2 med inntak og tilhørende vassdragsregulering ble inkludert i saken. Mange av de vilkårene som NVE hadde foreslått i konsesjonssaken for Hemsil 3 ble ivaretatt i revisjonssaken for Hemsilreguleringen. Nye vilkår for Hemsilreguleringen og Hemsilvassdraget ned til Hallingdalselva ble gitt i kgl.res. ved Olje- og energidepartementet 23. juni 2021. Det foreligger derfor et ferskt vedtak om moderne vilkår for vassdraget.

Hafslund Eco Vannkraft AS (HEV) er E-CO Energi AS rettsetterfølger, og ønsker nå at Olje- og energidepartementet kan ta opp igjen konsesjonsbehandlingen av Hemsil 3.

Kort om Hemsil 3 kraftverk

Kraftverket Hemsil 3 er en parallell utbygging til kraftverket Hemsil 2, som utnytter det samme vannfallet. Inntaksdammen er Eikredammen, tilløpstunnelene kobles fysisk sammen og avløpet vil gå på samme sted som Hemsil 2 i Hallingdalselva. Hemsil 3 vil bygges som fjellanlegg innenfor Hemsil 2. I praksis er Hemsil 3 det tredje aggregatet i Hemsil 2 kraftverk og i driftsmessig sammenheng vil produksjonen derfor bli optimalisert mellom de tre aggregatene.

Årsaken til at HEV ønsker å oppnå konsesjon for Hemsil 3, er at prosjektet gir et betydelig bidrag i det grønne skiftet. Det forventes stor etterspørsel etter mer kraft, både i Norge og i Europa forøvrig. Videre er det behov for rehabilitering og modernisering av Hemsil 2 kraftverk. Dette vil føre til en lengre tids stans i kraftverket med relativt stort produksjonstap. I tillegg er de tekniske planene gjennomgått med moderne IKT-verktøy, med oppdaterte produksjonsanalyser og kostnadsberegninger. Det må derfor legges til grunn flere momenter i en framtidig investeringsbeslutning. De nye fradragsbestemmelsene for grunnrenteskatten (2021) vil medvirke til at lønnsomheten for denne type investeringer er styrket.

Skatteskjerpelsen med økt grunnrenteskatt (fra 2023) sammen med høyprisavgiften som er annonsert for statsbudsjettet for 2023 vil svekke den bedriftsøkonomiske lønnsomheten og eiernes motivasjon for vannkraftutbygging. For Hemsil 3 vil økte skatter og avgifter/reduerte inntekter og økt risiko for endrede rammebetingelser være negativt. Samlet sett peker analysene likevel mot at utbyggingen bør kunne gjennomføres og være samfunnsmessig nyttig, dersom rammebetingelsene for vannkraftutbygging i Norge er forsvarlige på investeringstidspunktet.

Supplerende opplysninger

Det vises til tabell 2-1 i konsesjonssøknaden, med oppdaterte opplysninger angitt i uthevet skrift:

Tabell 0-1 Hoveddata for kraftverket

TILSIG		
Nedbørfelt*	km ²	913
Årlig tilsig til inntaket	mill. m ³	745
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	25,9
Middelvannføring	m ³ /s	24
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,71
5-persentil sommer	m ³ /s	6,08
5-persentil vinter	m ³ /s	0,46
Restvannføring**	m ³ /s	0,71
KRAFTVERKET		
Inntak, høyeste/laveste vannstand	moh.	566,25/560,92
Inntaksvannet, volum	mill. m ³	0,37
Avløp	moh.	196
Lengde på berørt elvestrekning – Hemsil/ Hallingdalselva	km	15,5/2
Brutto fallhøyde	m	366,5 - 370
Slukeevne, maks.	m ³ /s	25
Slukeevne, min.	m ³ /s	6,3
Pålagt minstevannføring, sommer (1.5 – 30.9)	m ³ /s	0,5
Pålagt minstevannføring, vinter (1.10-30.4)	m ³ /s	0,15
Tunnel, tverrsnitt, tilløpstunnel/avløpstunnel	m ²	25/25
Tunnel, lengde, tilløpstunnel/avløpstunnel	km	15,4/0,7
Installert effekt, maks	MW	83
PRODUKSJONØKNING		
Produksjon, vinter	GWh	14
Produksjon, sommer	GWh	79
Produksjon, årlig middel***	GWh	93
Produksjon, samlet økning****	GWh	104

ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	Mill. kr	1190
Utbyggingspris	kr/kWh	11,44

*Totalt nedbørfelt, inkludert overføringer som utnyttes i kraftverket

**Restfeltet for Hemsil like før samløp med Hallingdalselva

*** Inkludert minstevannføring på 0,5 m³/s som sommeren og 0,15 m³/s om vinteren.

****Hemsil 2 kraftverk har årlig stans for vedlikehold. Dette gir umiddelbart tapt produksjon, som kan unngås dersom Hemsil 3 kraftverk bygges. Samlet økning angir den samlede produksjonsøkning i forhold til eksisterende kraftverk.

Som nevnt over har Hemsil 2 kraftverk stort behov for rehabilitering og modernisering. Dersom Hemsil 3 kraftverk bygges før Hemsil 2 kraftverk rehabiliteres vil en unngå produksjonstap samt at vedlikeholdet kan skyves ut i tid. Dette gir store økonomiske besparelser som ikke kommer til uttrykk i utbyggingsprisen i tabellen over.

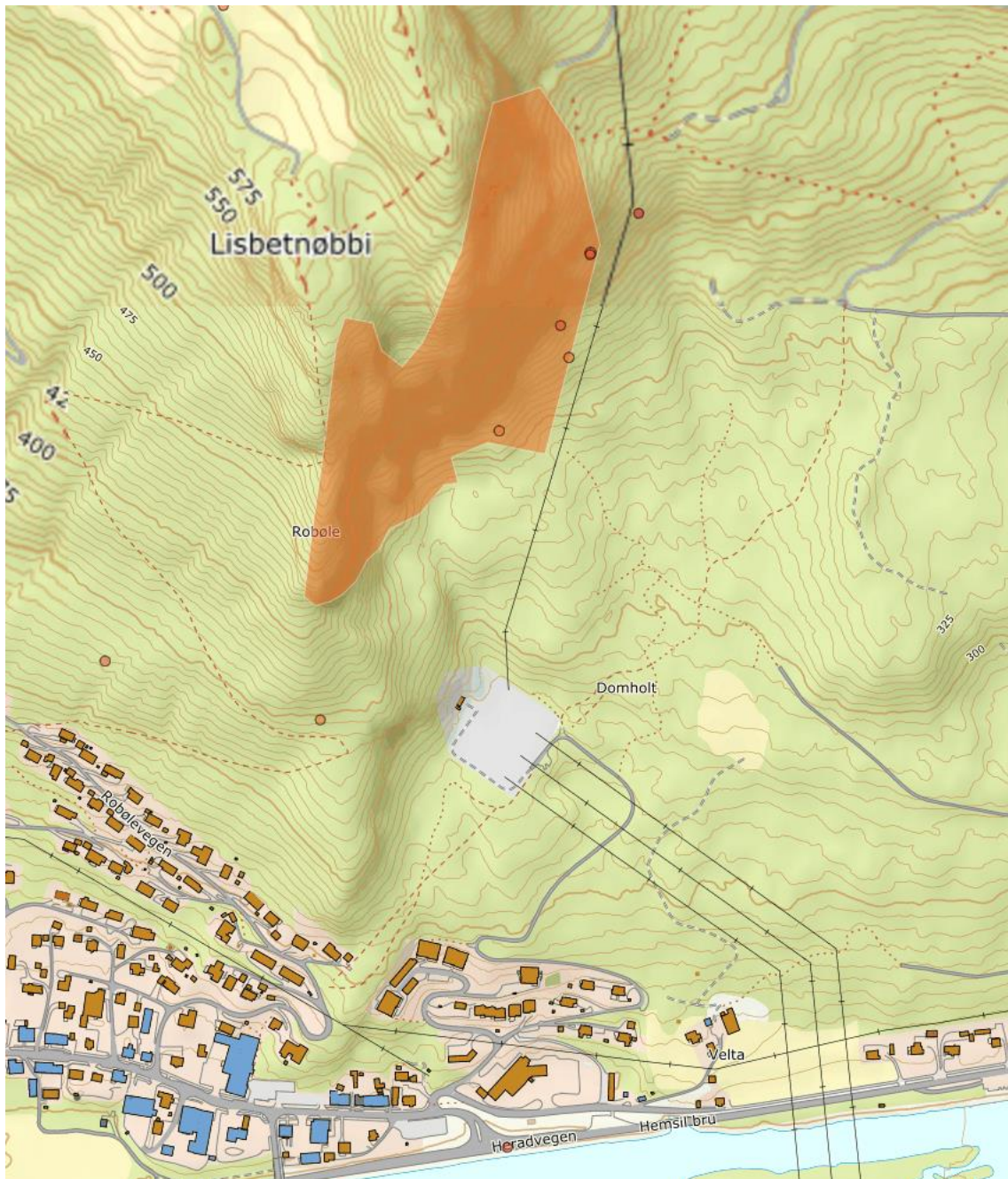
Prosjektets utforming er som konsesjonssøkt i 2013. Tverrslag og tipper vil anlegges som planlagt. Påhugg til adkomsttunnel ved Domholt vil tilpasses innenfor konsesjonssøkt område. Det søkes om å utnytte en økt vannføring på 25 m³/s. Eksakt tunneltverrsnitt og effektinstallasjon fastlegges i detaljplanleggingen og vil kunne avvike noe fra tabellen over.

Miljøkonsekvensene er ivaretatt ved nye vilkår i Hemsilreguleringen. HEV har startet på arbeidet med å følge opp vilkårene som er gitt gjennom utredning og planlegging av tiltak, herunder etablering av anlegg for minstevannføring og biotoptiltak nedstrøms Eikredammen for å utnytte vedtatt minstevannføring best mulig.

Det er gjennom planleggingen ikke avdekket nye forhold innen kulturminner, naturtyper, naturens mangfold eller andre KU-tema, som endrer på tidligere vurderinger avgitt av NVE i innstillingen for Hemsil 3, i innstillingen for vilkårsrevisjon for Hemsilreguleringen eller i sluttbehandlingen av nye vilkår for Hemsilreguleringen av Olje- og energidepartementet.

Det er imidlertid observert forekomst av Apollosommerfugl

(<https://www.artsdatabanken.no/Pages/144755/Apollosommerfugl>) nord for koblingsanlegget i rasområdet på sørsiden av Lisbetnuten. Dette er utenfor tiltaksområdet/ influensområdet, og dette er et område vi i alle tilfelle skal unngå. Det er sannsynlig at leveområdet for arten er større enn avmerket på kartet under. Påhugg til adkomsttunnel ved Domholt og tipp vil tilpasses innenfor konsesjonssøkt område og legges så langt fra rasområdet nevnt over som praktisk mulig.

Når det gjelder fisk og bunndyr er det utført regelmessig overvåkning for Hallingdalselva. Siste, oppdaterte versjoner av rapportene ligger vedlagt dette brevet.

Vi er rede til å gi tilleggsopplysninger dersom departementet ønsker det.

Oppsummering

Forutsetningene for å ta opp igjen og sluttbehandle konsesjonssøknaden for Hemsil 3 kraftverk er til stede. Nye rammebetingelser og interne vurderinger medfører at det er ønskelig å oppnå konsesjon for prosjektet. Med moderne vilkår i Hemsilreguleringen ivaretas miljøhensynet i det regulerede vassdraget. Det foreligger ikke registreringer eller observasjoner som endrer på prosjektets konsekvenser.

Vi anmoder derfor Olje- og energidepartementet om å ta opp igjen og behandle saken ferdig til endelig konsesjon på foreliggende grunnlag og basert på vedtatte vilkår for Hemsilreguleringen.

Med vennlig hilsen
Hafslund Eco Vannkraft AS

Gaute Skjelsvik
Direktør Vassdrag og utbygging

Halvor Kr Halvorsen
Leder Konsesjoner og miljø

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Vedlegg

